

*Доктор соціологічних наук, професор Людмила СОКУРЯНСЬКА,
кандидат соціологічних наук, доцент Світлана ВАКУЛЕНКО*

**ПРИКЛАД ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ
З ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІОЛОГІЯ СІМ'Ї ТА МОЛОДІ»**

ВАРІАНТ 1.

1. Нижче вказані критерії, що узагальнюють специфіку сім'ї як малої соціальної групи. Який з них вказаний невірно?

- A. Сім'ї існують більш тривалий період, ніж інші соціальні групи
- B. Сім'ї складаються з поколінь
- C. Сім'ї як групи представляють публічний простір життя людей
- D. Біологічні відносини або сімейні відносини пов'язують сім'ї з більш широкими системами родичів

2. Сім'я – це:

- A. Мала соціальна група
- B. Велика соціальна група
- C. Соціальна спільнота
- D. Об'єднання за інтересами

3. Хто з нижченазваних соціологів не є представником макросоціологічного підходу в соціології сім'ї:

- A. Е. Бьорджесс
- B. К. Девіс
- C. Ф. Енгельс
- D. Л. Морган
- E. Т. Парсонс

4. В якій із соціологічних теорій сім'ї діти розглядаються як «товари тривалого користування»:

- A. Функціоналістська теорія
- B. Конфліктологічна теорія
- C. Системна теорія
- D. Символічний інтеракціонізм
- E. Теорія соціального обміну

5. Для якого історичного етапу розвитку сім'ї притаманними є такі ознаки: сімейна економіка, влада родинних зв'язків, нероздільний зв'язок із землею, багатодітність, пріоритет старших поколінь:

- A. Дофамілістичний
- B. Доіндустріальний

- C. Індустріальний
- D. Постмодерністський

6. Хто з пострадянських соціологів – фахівців у галузі соціології сім'ї – є автором моделі ідеальних типів моногамної сім'ї, що, на його думку, притаманні сучасному суспільству – патріархального, дітоцентристського та подружнього:

- A. А. Антонов
- B. С. Голод
- C. Т. Гурко
- D. В. Медков

7. Шлюбна поведінка – це:

- A. Поведінка, метою якої є задоволення потреби в шлюбі, пов'язана з вибором шлюбного партнера
- B. Система дій і відносин, що опосередковують задоволення статевого потягу (сексуальних потреб)
- C. Система дій і відносин, що опосередковують народження або відмову від народження певної кількості дітей в шлюбі (або поза шлюбом)
- D. Система дій і відносин з утримання та виховання дітей, з формування соціально компетентної особистості

8. Ситуація, коли сукупність, з якої проводиться відбір шлюбного партнера, є максимально широкою і вбирає в себе як тих осіб, що перебувають у шлюбі, так і тих, хто не перебуває в шлюбі, і за якої особа постійно є доступною для шлюбу, називається:

- A. Жорсткою моногамією
- B. Моногамією
- C. Полігамією
- D. Серійною моногамією

9. Етична сексуальна система, пов'язана з прийняттям або відторгненням, схваленням або засудженням сексуальних стосунків на основі пануючої в суспільстві репресивної моралі, що визнає сексуальні стосунки лише з метою народження дітей в легально визнаних шлюбних союзах, має назву:

- A. Аскетизм
- B. Гедонізм
- C. Легалізм
- D. Раціоналізм
- E. Ситуаційна етика

10. Частина сексуальної культури, що засвоєна індивідом, перетворилася на складову його особистості й керує його сексуальною поведінкою зсередини, має назву:

- A. Індивідуальна сексуальна культура
- B. Статева роль
- C. Сексуальна роль
- D. Сексуальний сценарій

11. Якісний аспект потреби в дітях відображається поняттям:

- A. Репродуктивний процес
- B. Результати репродуктивної поведінки
- C. Репродуктивні установки
- D. Репродуктивні мотиви

12. Репродуктивний процес – це:

- A. Послідовність основних репродуктивних подій, що повторюється
- B. Система дій і відносин, що опосередковують народження або відмову від народження певної кількості дітей в шлюбі (або поза шлюбом)
- C. Певна послідовність репродуктивних подій на протязі життя індивіда, пов'язана із народженням дітей
- D. Система дій, спрямована на виконання подружжям функцій сім'ї

13. Які соціологи не визнавали традиційну інтерпретацію соціалізації як підготовку дитини до майбутніх дорослих ролей, а стверджували, що дитинство – це складова соціального життя й дитячі ролі мають самостійне значення:

- A. П. Бергер
- B. Е. Гідденс
- C. Т. Лукман
- D. Дж. Г. Мід

14. Який тип соціалізації відбувається в рамках сім'ї:

- A. Базова або первинна
- B. Вторинна
- C. Девіантна
- D. Професійна

15. Який з якісних соціологічних методів насамперед використовується в дослідженнях життєвого циклу сім'ї:

- A. Аналіз кейсів
- B. Біографічний метод
- C. Метод глибинного інтерв'ю
- D. Метод фокус-групового інтерв'ю

16. Об'єктом дослідження яких двох наук є життєвий цикл сім'ї:

- A. Демографія сім'ї
- B. Макросоціологія сім'ї
- C. Мікросоціологія сім'ї
- D. Соціальна антропологія

17. Який з наведених нижче принципів не відноситься до принципів сімейної політики:

- A. Принцип суверенітету сім'ї
- B. Принцип суверенітету особистості
- C. Принцип розширення свободи вибору
- D. Принцип соціального захисту сім'ї
- E. Принцип підпорядкування інтересів сім'ї інтересам держави

18. Які дослідники першими звернулися до проблеми класифікації сімейної політики та є авторами роботи «Сімейна політика: держава й сім'я в 14 країнах» (1978):

- A. А. Антонен
- B. Г. Еспінг-Андерсен
- C. А. Кан і Ш. Кемерман
- D. М. Мейерс

19. Хто з соціологів вперше провів масштабні емпіричні дослідження сімей:

- A. Е. Бьорджесс
- B. Ф. Знанецький
- C. Ф. Ле Пле
- D. Дж. Морено
- E. У. Томас

20. В якій із соціологічних теорій для аналізу сімейного життя використовуються такі поняття: ідентичності, ролі, взаємодії, контекст?

- A. Функціоналістська теорія
- B. Конфліктологічна теорія
- C. Системна теорія
- D. Символічний інтеракціонізм
- E. Теорія соціального обміну

21. Які концепції вважаються теоретичними передумовами виникнення соціології молоді як окремої галузі соціологічного знання?

- A. Антропологічні та фізіологічні
- B. Психологічні та культурологічні
- C. Антропологічні та психологічні
- D. Біологічні та антропологічні

22. У яких концепціях акцентується увага на соціальній суб'єктності молоді?

- A. Структурно-функціоналістських
- B. Марксистських
- C. Феноменологічних
- D. Інтеракціоністських

23. Соціологія молоді відноситься до:

- A. Емпіричної соціології
- B. Макросоціологічних теорій
- C. Мікросоціологічних теорій
- D. Теорій середнього рівня

24. Соціологія досліджує молодь як:

- A. Соціальне явище
- B. Соціально-демографічну групу
- C. Соціальну девіацію
- D. Соціальний інститут

25. Хто із зазначених науковців НЕ належить до культурологічного напрямку дослідження молоді?

- A. Ю. Халасинський
- B. Е. Еріксон
- C. Е. Шпрангер
- D. Б. Малиновський

26. Хто із зазначених науковців є автором біологічної теорії перехідного віку?

- A. В. Штерн
- B. К. Гросс
- C. О. Кро
- D. А. Адлер

27. Хто з представників структурного функціоналізму вперше використав поняття «молодіжна культура»?

- A. Т. Парсонс
- B. Р. Мертон
- C. Е. Дюркгейм
- D. П. Сорокін

28. Хто із перелічених соціологів запропонував поняття peer groups (група рівних)?

- A. Р. Мертон
- B. Ш. Ейзенштадт
- C. С. Коен

D. Г. Маркузе

29. Молодь у суспільстві виступає як:

- A. Соціальний інститут
- B. Соціально-демографічна група
- C. Соціально-економічна спільнота
- D. Громадсько-політичний рух

30. Місце молоді в соціальній структурі суспільства передусім визначається:

- A. Пріоритетом споживчих орієнтацій над творчими
- B. Незавершеністю становлення молоді як суб'єкта соціальної взаємодії
- C. Специфічними соціально-психологічними і фізіологічними особливостями
- D. Проміжним положенням між дитинством і зрілістю

31. Кому з українських соціологів належить монографія «Студентство на шляху до іншого суспільства: ціннісний дискурс переходу»?

- A. Є. Головасі
- B. В. Бакірову
- C. О. Балакіревій
- D. Л. Сокурянській

32. Які критерії диференціації молоді НЕ застосовуються в соціології?

- A. Соціально-класові
- B. Демографічні
- C. Національно-етнічні
- D. Психофізіологічні

33. Авторами колективної монографії «Українське студентство у пошуках ідентичності» є соціологи...

- A. Київського національного університету імені Тараса Шевченка
- B. Львівського національного університету імені Івана Франка
- C. Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова
- D. Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

34. Хто з вітчизняних соціологів виокремлював такі покоління української молоді, як «покоління відлиги», «покоління застою», «покоління перебудови», «покоління незалежності»?

- A. О. Балакірева
- B. Є. Головаха
- C. Л. Сокурянська
- D. Н. Черниш

35. Хто із сучасних соціологів в якості головного етапу соціалізації особистості виокремлює так званий формативний період (12-17 років)?

- A. З. Бауман
- B. А. Турен
- C. М. Арчер
- D. Р. Інглхарт

36. Кому із соціологів належить так звана класична теорія соціалізації?

- A. Г. Тарду
- B. Е. Дюркгейму
- C. М. Веберу
- D. Т. Парсонсу

37. Сукупність ровесників, що народились приблизно в той же самий час та складають віковий прошарок населення, називається:

- A. Хронологічним поколінням
- B. Демографічним поколінням
- C. Історичним поколінням
- D. Антропологічним поколінням

38. Цілісна соціально-демографічна група, що характеризується схожими умовами соціалізації та формуванням життєвого досвіду, спільністю виконуваних ролей і функцій, домінуючими цінностями і установками, соціально-психологічними характеристиками, способом життя, – це...

- A. Однолітки
- B. Юність
- C. Покоління
- D. Молодь

39. Хто із зазначених соціологів НЕ звертається до аналізу молоді у суспільстві ризику:

- A. У. Бек
- B. Е. Гідденс
- C. Ю. Зубок
- D. П. Бурд'є

40. У теорії У. Бека ризик розглядається у прив'язці до концепту...

- A. Соціалізації
- B. Індивідуалізації
- C. Адаптації
- D. Колективізації